

zničeny, i když uvedená lhůta deseti let ještě nebyla uplynula. Přestupky proti tomuto nařízení se trestají dle předpisů živnostenského řádu (nař. ze dne 28. června 1890, č. 157 ř. z.).

Před vydáním ministerského nařízení ze dne 20. června 1885 nebylo třeba koncesse ku zřízení informační kanceláře k účelu podávání zpráv o úvěrních poměrech firem a také za nesprávné bylo prohlášeno zařadění této živnosti mezi soukromé podniky sprostředkovací, o nichž mluví čl. V. lit. f, uv. zákona ku živnostenskému řádu (nál. spr. dv. s. ze dne 5. února 1885 č. 2884 z r. 1884, sb. »Budwinski« č. 2394 a ze dne 26. ledna 1887 č. 139, sb. »Budwinski« č. 3358).

Informační kanceláře z pravidla již předem odmítají jakoukoliv garancii za možný omyl ve zprávě, jakož i veškerou zodpovědnost za ztráty následkem toho snad utrpěné. Než držitelé informačních kanceláří jsou povinni nahraditi škodu zprávami jich způsobenou, jsou-li tu náležitosti §§ 1299 a 1300 o. o. z., tedy lze-li jim přičísti vinu, jež ovšem i v zamlčení může spočívat. Obsahuje-li udělená zpráva okolností vytčené v § 488 tr. z., jest majitele informační kanceláře ku žádosti uražené strany potrestati dle §§ 493 a 494 tr. z.

Osnova nového trestního zákona v § 200 obsahuje předpis: »Ustanovení §§ 196 až 199 (urážka) platí také tehdy, byly-li tvrzeny nebo rozšiřovány (§ 196 č. 2.) okolnosti, jež by mohly ohroziti úvěr jiného, nebo důvěru obecenstva, jíž on vzhledem ku vykonávání svého povolání má zapotřebí, zviklati.«

Kancelář kabinetní.

Nejvyšší kabinetní a vojenská kancelář má za úkol přijímati a upravovati všechny záležitosti, které mají se předložiti nejvyššímu rozhodnutí. Záležitosti rázu vojenského jsou ovšem vyhrazeny kanceláři vojenské. Kdo chce žádati za audienci, podá 3 dny napřed žádost u kabinetní kanceláře, v níž uvéstí nutno přesně účel, za kterým se audience domáhá. (Audience udílí se obyčejně v pondělí a ve čtvrtek.) V čele kabinetní kanceláře je ředitel, jemuž přiděleni jsou 1 přednosta odboru, 5 dvorních radů jako sekretáři, 9 dvorních sekretářů jako koncipisté a pomocné úřednictvo. Vedle toho jsou některé záležitosti kabinetní kanceláře vyhrazeny řediteli kanceláře nejvyššího dvorního maršálka a dvornímu pokladníkovi. Vojenskou kancelář řídí zvláštní představený, a náleží k ní i generální pobočníci císařovi s ostatním pomocným úřednictvem.

Kandidáti advokacie jsou právníci, jichž budoucím povoláním má býti provozování advokacie. O těchto platí následující předpisy:

1. Výbor advokátní komory vede seznam neboli listinu kandidátů advokacie. Kdo chce býti zanesen do této listiny, musí to při vstupu do praxe u advokáta oznámiti výboru advokátní komory, při čemž musí se vykáhati, že splnil podmínky nutné ku vstupu do praxe soudní. Proti odepření zanešení do této listiny, jakož i proti odepření výmazu nebo potvrzení praxe advokátní lze se odvolati ku vrchnímu, po případě ku nejvyššímu soudu. Advokáti jsou povinni každé vystoupení kandidátů advokacie, jakož i přerušeni jich praxe trvajících více než jeden měsíc témuž výboru oznámiti.

2. Substituční právo. Při jednáních, kde zákon nežadá osobní účasti advokátovy, může se též dáti zastupovati kandidátem advokacie, který se u něho v praxi nalézá a za kterého advokát též zodpovědnost

při jednání onom na se béře. (§ 15 adv. ř.) Za tím účelem obdrží takový kandidát zvláštní legitimaci k substituci jej opravňující, která však vystoupením z praxe téhož advokáta moci pozbývá. (§ 31 adv. ř.) Kandidáti advokacie připuštěni jsou ku stáním v řízení ústním (výn. ze dne 4. března 1884, sb. «Gl. U.» č. 9916), nikoli však ku stáním inrotulačním v řízení písemním (výn. ze dne 9. října 1888 čas. »Ger. Zeitung r. 1888 č. 51).

Dle nov. s. ř. (zák. ze dne 1. srpna 1895 č. 113 ř. z., § 31) mají právo substitute pouze ti kandidáti, kteří s prospěchem odbyli zkoušku advokátní, a kteří nebyli disciplinárně trestáni. Nedostatek zkoušky advokátní může býti však na žádost advokáta z důvodů uvážení hodných výborem komory advokátní a za souhlasu vrchního zemského soudu prominut kandidátům, kteří dosáhnouce doktorátu na tuzemské universitě vykážati se mohou aspoň jednoroční praxí u soudu sborového a dvouletou praxí advokátní neb u finanční prokuratury. Tato výhoda platí pouze potud, pokud kandidát zaměstnán jest u advokáta, který o to žádal.

3. Praxe advokátní záležití v

a) jednoroční praxi civilní a trestní u některého sborového soudu království a zemí na říšské radě zastoupených. Čas strávený ve praxi městského delegovaného okresního soudu včítá se sice do šestileté praxe potřebné ku provozování advokacie, praxi tu nelze však rovnati praxi nabyté při soudu sborovém. (Výn. min. sprav. ze dne 9. června 1876 č. 7040.)

b) Šestileté praxi u soudu neb advokáta ve královstvích a zemích na říšské radě zastoupených, z čehož nejméně tři roky po odbytém doktorátu u advokáta stráveny býti musí.

c) Praxe nabytá u finanční prokuratury rovná se praxi u advokáta.

4. Advokátní zkouška.

a) Žádost za připuštění k advokátní zkoušce podati dlužno u vrchního zemského soudu, který o ní rozhodne. Proti rozhodnutí tomu lze podati stížnost k nejvyššímu soudu. Termín zkoušky nemá býti pozdější než do dvou měsíců ode podání žádosti. Přeje-li si kandidát složit zkoušku u jiného vrchního zemského soudu nežli toho, v jehož obvodu praxi svoji skončil, musí nicméně dotýčnou žádost podati u soudu poslednějšího. Soud ten zašle tuto žádost onomu soudu k rozhodnutí, kde zkouška má býti předsevzata, při čemž mu sdělí, zda snad žadatel u tohoto soudu se byl již zkoušce s nedostatečným prospěchem podrobil.

b) Zkušební komise advokátní zkoušky skládá se z předsedy, dvou radů vrchního zemského soudu a jednoho advokáta.

c) Zkouška odbývá se nejprve písemně a pak ústně.

a) Při písemné zkoušce má kandidát vypracovati sporné spisy daného případu civilního práva, soudcovský nále z důvody rozhodovacími, dále odvolací spis z usnesení obžalovacího neb z trestního rozsudku. Volba úkolu nemá se vztahovati na předměty velkého objemu, nýbrž má se k tomu hleděti, aby daný úkol při střední schopnosti kandidátově úplně mohl býti skončen za 8 hodin.

Písemní zkouška obojího druhu nesmí trvati déle jednoho dne. Hotovou písemní práci odevzdá kandidát téhož dne před opuštěním úřední místnosti komisaři majícímu dohled, který ji za příčinou zamezení dodatků neb oprav parafuje, zapečetí a odevzdá předsedovi zkušební komise ku

prohlédnutí; od předsedy obdrží ji ostatní členové komise ještě před ústní zkouškou.

β) Ústní zkouška má být předsevzata s každým kandidátem jednotlivě a má trvati asi 2 hodiny. Zkouší se pak ze všech odvětví civilního i trestního zákonodárství najednou, při čemž kandidát má projevit znalost nejen všech důležitých zákonů a nařízení, nýbrž i zařízení jednacích řádů a pořadu práce při úřadech soudních.

γ) Jak při písemní tak i při ústní zkoušce musí se vedle uvedených již požadavků vyzkoumati zvláště obratnost kandidátova při prvním zahájení právních jednání a dalších krocích soudních ve věcech sporných i nesporných, dále sběhlost při spisování právních listin a při užívání opatrnosti tu nutných (kautelární právověda).

δ) Zkouška se skládá buď pouze v jazyku jednacím, obvyklém při vrchním soudu, aneb — žádá-li to kandidát — vedle toho částečně též v jiném jazyku zemském v obvodu vrchního soudu obvyklém. V dekretu způsobilosti potvrdí se kandidátu, ve kterých jazycích jest způsobilý úřadovati.

ε) Usnesení o výsledku obou zkušebních výkonů. Zkušební komisaři, kterým byla písemní práce odevzdána ku posouzení, sepíší o ní svůj nález. Tyto nálezy, jakož i usnesení zkušební komise při zkoušce ústní přednáší rada vrchního zemského soudu od předsedy k tomu určený ve společné poradě, která se usnází většinou hlasů, zda kandidát při zkoušce dle úhrnného výsledku písemní i ústní zkoušky obstál s prospěchem »výtečným«, »velmi dobrým« neb pouze »dobrým«, či má-li pro nedostatečný výsledek zkoušku po určité době opakovati, neb konečně má-li ve praxi určitý čas pokračovati. O odbyté zkoušce vydá se kandidátu úřední vysvědčení, ve kterém zaznamená se výsledek zkoušky. Opakování zkoušky není nikterak obmezeno. (Nař. ze dne 11. října 1854 č. 264 ř. z.)

Kanovníci.

I. Pojem a vývoj.

Kanovníky zovou se členové kapitol. Jméno to odvozeno jest z řeckého kanon, jež znamená řád (reguli). Byliť v prvních dobách kanovníci nuceni žíti dle přísných pravidel (regulí), čímž podobali se klášterníkům, toliko slibu chudoby neskládali. Postupem času upouštěli kanovníci od těchto regulí a vedli život volný jako ostatní světští duchovní. Pouze u některých kapitol obnoven opět život řádový a kanovníci těchto kapitol nazývají se canonici regulares na rozdíl ostatních t. zv. canonici saeculares. Kanovníkům vyhrazeny byly tučné praebendy. Ježto pak požadavky, kterým uchazeči musili vyhověti, nebyly tak značné, počali se záhy ponejvíce mladí členové šlechty k těmto úřadům hrnouti. A skutečně bylo též ve stanovách mnohých a většinou nejbohatších kapitol vyhrazeno, že o kanonikáty mohou se ucházeti jenom šlechtici. V Rakousku zrušena tato výhrada konkordátem a ponechána jedině tam, kde toho vyžadovaly podmínky nadační.

Koncilem tridentským byly stanoveny tyto náležitosti pro hodnost kanovníckou: dokončený 22. rok, resp. u kanonikátů, s nimiž spojena duchovní správa, rok 25.; aspoň polovice členů kapitoly mají být kněží, ostatním je vykázáti se aspoň jáhenstvím aneb podjáhenstvím; ode všech členů pak žádá se, aby byli doktory neb licenciáty theologie neb kanonického práva. Čl. 22. rak. konkordátu žádá, aby všichni kandidáti byli kněží,